

ETTEVÖTTE VARAKINDLUSTUSE TINGIMUSED

SISUKORD

1.	KINDLUSTUSLEPINGUSÖLMIMINE.....	1
2.	KINDLUSTUSKOHT.....	1
3.	KINDLUSTATUD ESE.....	1
4.	HOONE.....	1
5.	HOONE OSA.....	1
6.	HOONEKARP - KORTERIOMANIKE KAASOMANDIS OLEV HOONE OSA.....	1
7.	RAJATIS.....	2
8.	ESEMED VÕI MUU VARA, MIS EI OLE KINDLUSTATUD EHITISEGA KOOS.....	2
9.	INVENTAR JA SEADMED.....	2
10.	KAUP.....	2
11.	ERIKOKKULEPPEL KINDLUSTATAV KAUP.....	2
12.	KINDLUSTUSPERIOODIL JUURDE SOETATUD INVENTAR JA SEADMED, KAUP.....	2
13.	KINDLUSTUSVÄÄRTUS.....	3
14.	KINDLUSTUSSUMMA.....	3
15.	KINDLUSTUSJUHTUM.....	3
16.	KINDLUSTUSKAITSE VALIK.....	3
17.	VALIKRISKI KINDLUSTUS.....	3
18.	LAIENDATUD KINDLUSTUS.....	4
19.	SEADMERIKE.....	4
20.	TÄIENDAV KINDLUSTUSKAITSE.....	4
21.	VÄLISTUSED.....	5
22.	OHUTUSNÕUDED.....	6
23.	OMAVASTUTUS.....	7
24.	EHITISEKAHJU HÜVITAMINE.....	7
25.	KAUBA, INVENTARI JA SEADMETE KAHJU HÜVITAMINE.....	8
26.	KULUTUSED KAHJU ÄRA HOIDMISEKS JA/VÕI EDASISE KAHJU VÄHENDAMISEKS.....	8
27.	HÜVITAMISEOTSUS.....	8
28.	KAHJUJUHTUMI JÄRGSED KOHUSTUSED.....	9
29.	EKSPERTIISI TEOSTAMINE.....	9

1. KINDLUSTUSLEPINGU SÖLMIMINE

- Kindlustusandja väljastab kindlustusvõtja poolt edastatud andmete alusel kindlustuspoliisi. Kindlustusleping jõustub kindlustusmakse või esimese kindlustusmakse laekumisele järgnevast päevast. Juhul kui kindlustusmakse on tasutud õigeaegselt, algab kindlustuskaitse kindlustuspoliisiil märgitud kindlustusperioodi esimesel päeval. Kindlustuskaitse kehtib poliisil nimetatud kindlustusperioodi jooksul.
- Kui kindlustusvõtja ei tasu kindlustusmakset, siis loetakse, et kindlustusvõtja ei soovinud kindlustuslepingut poliisil toodud tingimustel sõlmida ning kindlustuslepingut ei sõlmitud. Nimeetatud juhul kindlustuskaitset ei teki.

2. KINDLUSTUSKOHT

- Kindlustuskoht on kindlustuslepingus määratletud koht. Kindlustusleping kehtib ainult kindlustuskohas toimunud kindlustusjuhtumi korral.
- Kaup, inventar ja seadmed on kindlustatud asumisel hoones sees, v.a juhul, kui kindlustuslepingus on kokku lepitud teisiti.

3. KINDLUSTATUD ESE

- Kindlustatud esemeks on kindlustuslepingus nimetatud ehitised, inventar ja seadmed, kaup.
- Ehitisena käsitletakse hoonet, hoone osa, korteriomanike kaasomandis olevat hoone osa (edaspidi hoonekarp) ja rajatist.
- Loe kindlustatud eseme kohta lisaks käesolevate tingimuste punktidest 4. - 12.

- Kindlustatud on ainult see ese, mis on kindlustuslepingus märgitud.

Näide: Kindlustuslepingus on kindlustatud esemeks märgitud: hoonekauplus; kaup- riided, jalanõud; inventar ja seadmed (v.a kaup). Antud juhul on kindlustuslepinguga kindlustatud kaupluse hoone, kaupluse hoones asuv kaup, milleks on riided ja jalanõud, ning kogu kaupluses asuv ja kindlustusvõtja omandis või vastutusel olev inventar ja seadmed.

4. HOONE

- Hoone on maapinnale rajatud ehitised, millel on vundament, seinad, katus ja siseruum.
- Hoone kindlustusega on hõlmatud kõik olemasolevad olulised osad, millest hoone on ehitatud ja mis teenindavad hoonet. Hoone olulisteks osadeks on näiteks kohtkindlalt paigaldatud kandekonstruktsioon, vaheseinad, soojustus- ning viimistlusmaterjalid, hoones ja väljaspool hoonet kinnistu piires asuvad ja kogu hoonet teenindavad tehnosüsteemid. Tehnosüsteemideks on näiteks vee-, kütte-, kanalisatsiooni-, ventilatsiooni-, kliima-, tuleohutus-, turvasüsteemid, liftid, eskalaatorid ja nende osad, kohtkindlalt ehitatud sidekaabeldus, valgustus, raadio- ja teleantennid (v.a mobiilsideantennid ja muud laiemat piirkonda teenindavad sisedseadmed).
- Kui punktis 4.2 nimetatud tehnosüsteemid teenindavad samal kinnistul lisaks teisi hooneid, siis üheaegselt mitut hoonet teenindavad süsteemid on kindlustatud proportsionaalselt kõikide samal kinnistul asuvate hoonete üldpinna suhtele.
- Hoonega koos on kindlustatud samal kinnistul asuvad ja hoonet teenindavad rajatised: piirdeaed, tõkkepuu, värav, prügihooldla (sh prügmaja ja prügikastid), välisvalgustus, lipumast. Muud rajatised (näiteks katusealune, mahuti, silohoidla) kindlustatakse eraldi esemena. Loe rajatise kindlustamise kohta käesolevate tingimuste punktist 7.
- Kui punktis 4.4 nimetatud hoonega koos kindlustatavad rajatised teenindavad samal kinnistul lisaks teisi hooneid, siis üheaegselt mitut hoonet teenindavad rajatised on kindlustatud proportsionaalselt kõikide samal kinnistul asuvate hoonete üldpinna suhtele.
- Hoonega koos ei ole kindlustatud hoonet teenindavad tehnosüsteemid, mis asuvad samal kinnistul eraldi hoones (näiteks katlamajas, elektrilajaamas asuvad seadmed). Sellised seadmed kuuluvad kindlustamisele inventari ja seadmete hulgas (loe inventari ja seadmete kindlustamise kohta käesolevate tingimuste punktist 9). Samuti ei ole koos hoonega kindlustatud käesolevate tingimuste punktis 8 nimetatud esemed.
- Kokku ehitatud hooned loetakse üheks kindlustatud esemeks, lahku ehitatuna kindlustatakse iga hoone eraldi esemena.

5. HOONE OSA

- Hoone osana on kindlustatud büroo, kaupluse, lao või muu kindlustuslepingus nimetatud realselt piiritletava ruumi piires kohtkindlalt paigaldatud viimistluselemendid, ukсед, aknad, mittekandvad vaheseinad. Samuti on hoone osana kindlustatud vaid nimetatud ruumi teenindavad kohtkindlalt ehitatud tehno-, turva-, sidesüsteemid, valgustus.
- Hoone osaga koos ei ole kindlustatud kandekonstruktsioon, vahelaed, katus, samuti muud hoone osad, mis ei asu kindlustatud ruumis, v.a tehnoseadmed, mis teenindavad ainult kindlustatud ruumi (näiteks kütte- või jahutusseadme hoone välisseinal asuv osa). Hoone osaga koos ei ole kindlustatud käesolevate tingimuste punktis 8 nimetatud esemed.

- 6. HOONEKARP - KORTERIOMANIKE KAASOMANDIS OLEV HOONE OSA**
- 6.1. Hoonekarbina on kindlustatud korteriomandi esemeks olev hoone mõtteline osa, mis kuulub korteriomaniike kaasomandisse. Selliseks hoone osaks on näiteks kandekonstruktsioon, välispiirded (välisseinad, katus, välisüksed, välisaknad, rõdud, soojustus- ning viimistlusmaterjalid), hoones ja väljaspool hoonet kinnistu piires asuvad ja kogu hoonet teenindavad tehnosüsteemid. Tehnosüsteemideks on näiteks vee-, kütte-, kanalisatsiooni-, ventilatsiooni-, kliima-, tuleohutus-, turvasüsteemid, liftid, eskalaatorid ja nende osad, kohtkindlalt ehitatud sidekaabeldus, valgustus, raadio- ja teleantennid (v.a mobiilsideantennid) ja muud laiemat piirkonda teenindavad side-seadmed.
- 6.2. Kui punktis 6.1 nimetatud tehnosüsteemid teenindavad samal kinnistul lisaks teisi hooned, siis üheaegselt mitut hoonet teenindavad süsteemid on kindlustatud proportsionaalselt kõikide samal kinnistul asuvate hoonete üldpinna suhtele.
- 6.3. Hoonekarbiga koos on kindlustatud samal kinnistul asuvad ja hoonekarpi teenindavad rajatised: piirdeaed, tõkkepuu, värav, prügihooldla (sh prügimaja ja prügikastid), välisvalgustus, lipumast. Muud rajatised, näiteks katusealune, laste mänguväljak, kindlustatakse eraldi esemena. Loe rajatise kindlustamise kohta käesolevate tingimuste punktist 7.
- 6.4. Kui punktis 6.3 nimetatud hoonekarbiga koos kindlustatavad rajatised teenindavad samal kinnistul lisaks teisi hooned, siis üheaegselt mitut hoonet teenindavad rajatised on kindlustatud proportsionaalselt kõikide samal kinnistul asuvate hoonete üldpinna suhtele.
- 6.5. Hoonekarbiga koos ei ole kindlustatud korteriomandi esemeks olev reaaloosa (näiteks korteri või äripinna piires asuvad ja ainult neid ruume teenindavad mittekandvad vaheseinad, ukсед, teh-noseadmed, siseviimistlus ja muu hoone osa); hoonet teeninda-vad tehnosüsteemid, mis asuvad samal kinnistul eraldi hoones (näiteks katlamajas, elektrialajaamas asuvad seadmed). Sellised seadmed kuuluvad kindlustamisele inventari ja seadmete hulgas (loe inventari ja seadmete kindlustamise kohta käesolevate tingimuste punktist 9). Samuti ei ole koos hoonega kindlustatud käes-olevate tingimuste punktis 8 nimetatud esemed.
- 7. RAJATIS**
- 7.1. Rajatisena on kindlustatud ehitised, mis on ehitatud kohtkindlalt, kuid mis ei ole hoone, näiteks mahuti, katusealune, silohoidla, lägahoidla, samuti kinnistule rajatud tee. Kindlustatud on see rajatis, mis on märgitud kindlustuslepingus.
- 7.2. Rajatisena ei ole kindlustatud vesiehitised või muu ehitised, mis on ehitatud vette, näiteks tamm, kai, muul, lüüs, v.a juhul, kui kindlustuslepingus on märgitud teisiti.
- 7.3. Rajatisega koos ei ole kindlustatud käesolevate tingimuste punktis 8 nimetatud esemed.
- 8. ESEMED VÕI MUU VARA, MIS EI OLE KINDLUSTATUD EHTISEGA KOOS**
- 8.1. Hoone, hoone osa, hoonekarbi või rajatisega koos ei ole kind-lustatud:
- 8.1.1 inventar ja seadmed, mis on ette nähtud tootmistegevuseks või muuks ettevõtluseks ja ei ole ette nähtud hoone teeninda-miseks, näiteks reklaamid, tootmiseseadmed, meditsiini-seadmed, alajaama seadmed, pumbamaja seadmed, katla-maja seadmed, külmhoone külmutus- ja/või jahutuseseadmed, ning seadmetes olev vedelik või gaas, küteteaine, sh ehitise küt-miseks ettenähtud küteteaine, põllumajandushoone seadmed, serverid, telefonikeskjaamad, ruuterid, wifi seadmed, mööbel ja muu selline. Inventar ja seadmed kindlustatakse eraldi ese-mena. Loe inventari ja seadmete kindlustamise kohta käesole- vate tingimuste punktist 9;
- 8.1.2 kaup, näiteks kütus, vili salves, ehitusmaterjal laos;
- 8.1.3 ehitusmaterjal või muu ehitise osa, mis ei ole ehitisega koht-kindlalt ühendatud, näiteks hoones asuv paigaldamist ootav või eemaldatud ehitusmaterjal ja/või hoonet teenindavad seadmed;
- 8.1.4 maapind, elusorganismid, kaev (sh puurkaev), kaevuveesi, bas-seinivesi.
- 9. INVENTAR JA SEADMED**
- 9.1. Inventar ja seadmed on ettevõtluseks ette nähtud vara, millel on olemasolu tõendavad dokumendid, näiteks tootmiseseade (sh seadme töötamiseks vajalik gaas, määrde- või küteteaine), tootmiseseadme varuosad, mööbel, kontoritehnika, kaupluse sisustus (külmik, lett, kassasüsteem), kaubanäidised, reklaam-materjalid, reklaamtahvel v.a hoonest eraldiseisev maapinnale rajatus reklaampost, mis kuulub kindlustamisele rajatisena.
- 9.2. Inventari ja seadmete hulka loetakse ka kolmandale isikule kuuluvat vara, mis on kindlustusvõtja või kindlustatu valduses hooldamise, remondi, ümberehitamise eesmärgil või on vastu-taval hoiul hoiulepingu või muu tsiviilõigusliku kirjalikus vormis sõlmitud lepingu alusel.
- 9.3. Juhul kui kindlustuslepingus ei ole kokku lepitud inventari ja seadmete kindlustamist osaliselt, on kindlustatud kogu inven-tar ja seadmed vastavalt punktidele 9.1. ja 9.2.
- 9.4. Juhul kui inventari ja seadmeid kindlustatakse osaliselt, lisatakse kindlustuslepingule kindlustatud inventari ja seadme-te nimekirja. Nimekirjaga kindlustamisel on kindlustatud ainult need esemed, mis on nimekirjas märgitud.
- 9.5. Inventar ja seadmed on kindlustatud ainult asumisel hoones sees, v.a juhul, kui kindlustuslepingus on kokku lepitud teisiti.
- 9.6. Inventari ja seadmetena ei ole kindlustatud:
- 9.6.1 hoone;
- 9.6.2 seade või vara, mis on ette nähtud ehitise teenindamiseks, näi- teks signalisatsioonisüsteem, jahutuseseade;
- 9.6.3 kaup;
- 9.6.4 mootorsõiduk;
- 9.6.5 andmed, mittestandardne tarkvara, joonis, projekt, v.a juhul, kui kindlustuslepingus on kokku lepitud teisiti.
- 10. KAUP**
- 10.1. Kaubaks loetakse vara, mis on kindlustusvõtja või kindlustatu omanduses ja mille on kindlustusvõtja või kindlustatu soeta-nud ja/või tootnud võõrandamise eesmärgil. Kaubana on kind-lustatud tooraine, pooltoodang ja valmistoodang.
- 10.2. Kindlustatud on ainult see kaup, mis on kindlustuslepingus märgitud.
- 10.3. Kaup on kindlustatud ainult asumisel hoones sees, v.a juhul, kui kindlustuslepingus on kokku lepitud teisiti.
- 11. ERIKOKKULEPPEL KINDLUSTATAV KAUP**
- 11.1. Erikokkuleppel kindlustatakse alljärgnevat kaupa:
- 11.1.1. antiikesemed, väärisivid, väärismetall või väärisividest ja/või väärismetallist valmistatud ehted;
- 11.1.2. elusorganismid: taimed, loomad, linnud, kalad, seemned;
- 11.1.3. sularaha, dokumendid, käsikirjad, arhiivid, joonised, projektid, mittestandardne tarkvara, andmed.
- 11.2. Erikokkulepe vastava kauba kindlustamiseks märgitakse kind-lustuslepingusse.
- 12. KINDLUSTUSPERIOODIL JUURDE SOETATUD INVENTAR JA SEADMED, KAUP**
- 12.1. Kui kindlustusperioodil soetatakse juurde kaupa ja/või inven-tari ja seadmeid, siis on need kindlustatud kindlustussumma ulatuses, võttes arvesse võimalikku alakindlustust.

- 12.2. Kui inventar ja seadmed on kindlustatud nimekirja alusel, siis kindlustusperioodil juurde soetatav inventar ja seadmed ei ole kindlustatud, v.a juhul, kui kindlustuslepingut vastavalt muudetakse.
- 13. KINDLUSTUSVÄÄRTUS**
- 13.1. Ehitise**
- 13.1.1. Ehitise kindlustusväärtuseks on ehitise kindlustusjuhtumile eelnenud kujul ja kvaliteedis taastamiseks tehtavate vajalike kulutuste summa, millest on maha arvatud kulum.
- 13.1.2. Kulum on ehitise seisundit, selle vanust ja amortisatsiooni väljendav suurus.
- 13.1.3. Ehitise kindlustusväärtuse hulka ei loeta seadmeid ja muud vara, mis ei ole koos ehitisega kindlustatud.
- 13.2. Inventar ja seadmed, kaup**
- Kauba, inventari ja seadmete kindlustusväärtuseks loetakse samaväärse eseme harilikku väärtust vahetult enne kindlustusjuhtumi toimumist. Samaväärseks loetakse eset, mille vanus, tehnilised või muud parameetrid ja omadused, eluiga on kindlustatud esemega sama või ligilähedane.
- 14. KINDLUSTUSSUMMA**
- 14.1. Ehitise**
- Ehitise kindlustussumma määrab kindlustusvõtja ehitise taastamisväärtuse alusel, v.a juhul, kui kindlustuslepingus on kokku lepitud teisiti. Ehitise taastamisväärtuseks on ehitise kindlustusjuhtumile eelnenud kujul ja kvaliteedis taastamiseks tehtavate vajalike kulutuste summa.
- 14.2. Inventar ja seadmed, kaup**
- Kauba, inventari ja seadmete kindlustussumma määrab kindlustusvõtja, võttes arvesse alljärgnevat:
- 14.2.1. kindlustussumma peab olema võrdne kindlustusväärtusega kogu kindlustusperioodi jooksul. Kui kauba ja/või inventari ja seadmete väärtus kindlustusperioodil suureneb, tuleb alakindlustuse vältimiseks kindlustussummat suurendada;
- 14.2.2. kindlustussumma hulka peavad olema arvestatud võimalikud tagastamatud maksud ja riigilõivud, samuti mõistlikud transporti-, montaaži- ja muud kulud, kui need on vaja kanda selleks, et ennistada kindlustusjuhtumi eelne olukord.
- 15. KINDLUSTUSJUHTUM**
- Kindlustusjuhtum on ootamatu ja ettenägematu, kindlustuslepingus määratletud ühekordne sündmus, mille saabumisel on kindlustusandjal kohustus tasuda kindlustushüvitist vastavalt kindlustuslepingule.
- 16. KINDLUSTUSKAITSE VALIK**
- 16.1. Kindlustuskaitse valik on järgnev: valikriski kindlustus, laiendatud kindlustus, seadmerikke kindlustus ja täiendav kindlustuskaitse. Valitud on see kindlustuskaitse, mille kohta on tehtud vastav märge kindlustuslepingus.
- 16.1.1. Valikriski kindlustus jaguneb erinevateks riskideks. Kindlustatud on see risk, mille kohta on tehtud vastav märge kindlustuslepingus. Loe valikriski kindlustamise kohta käesolevate tingimuste punktist 17.
- 16.1.2. Lisaks valitud riskidele on võimalik kindlustuskaitset laiendada, valides laiendatud kindlustuse, seadmerikke kindlustuse. Kindlustuskaitset saab laiendada ka täiendava kindlustuskaitse abil.
- 16.1.2.1. Laiendatud kindlustus annab lepingust tulenevate piirangutega täiendava kindlustuskaitse paljude ootamatute ja ettenägematute kahjude vastu. Laiendatud kindlustusega ei ole kindlustatud valikriski kindlustusega kindlustatavad riskid. Loe laiendatud kindlustuse kohta käesolevate tingimuste punktist 18.
- 16.1.2.2. Seadmerikke kindlustusega on võimalik kindlustada seadme sisemise purunemise või sisemise rikke tõttu tekkinud otsese kahju vastu. Loe seadmerikke kindlustuse kohta käesolevate tingimuste punktist 19.
- 16.1.2.3. Täiendav kindlustuskaitse on kindlustamine erijuhtumi vastu, mis tavapärasel kindlustatud ei ole ja mille kindlustamiseks on vaja eraldi kokku leppida. Loe täiendava kindlustuskaitse kohta käesolevate tingimuste punktist 20.
- 17. VALIKRISKI KINDLUSTUS**
- 17.1. Tulekahju**
- 17.1.1. Tulekahju on väljaspool selleks ettenähtud küttekollet levinud tulest, suitsust, tahmast, tulekustutustööst tekkinud kahju.
- 17.1.2. Kui kindlustatud ese on kahjustunud või hävinud katla, mahuti või muu surveanuma lõhkemise tagajärjel tekkinud lööklaine ja lööklaine mõjul kantud esemete mõjul, otsese pikselöögi mõjul, lennumasina allakukkumise tulemusena, siis ka selline kahju hüvitatakse tulekahju kindlustusrisi alusel, olenemata sellest, kas põlemisprotsess tekib või mitte.
- 17.1.3. Kindlustatud ei ole lühise, ülekoormuse või muu elektrilise põhjuse tõttu tekkinud kahju kui seadme piiridest väljaspool levivat tulekahju nimetatud sündmuse tagajärjel ei teki. Sellise kahju vastu saab kindlustada laiendatud kindlustuse ja seadmerikke kindlustuse alusel.
- Näide:* Ülepinge tagajärjel kuumeneb tootmiseseadme juhtimismoodul, kõrge temperatuuri tõttu sulavad ja osaliselt ka süttivad juhtimismoodulis olevad elektrijuhtmed. Põleng jääb seadme piiresse, tulekahju ümbritsevasse ruumi ja teistele esemetele ei levi. Nimetatud kuumenemise protsessis eraldub ümbritsevasse ruumi nii soojust kui ka suitsu, aga kuna kogu sündmus toimub juhtimismooduli sees, siis selline kahju ei ole tulekahju valikriski alusel kindlustatud.
- 17.1.4. Kindlustatud ei ole seadme sisemise põlengu, lubatust kõrgema põlemis- ja/või töötemperatuuri, lõhkemise tagajärjel tekkinud kahju, kui nimetatud sündmus toimub vaid seadme piires, kahjustades ainult seadme osi ja ei sütti ning ei kahjustu seadet ümbritsevad esemed. Sellise kahju vastu saab kindlustada laiendatud kindlustuse ja seadmerikke kindlustuse alusel. Kui nimetatud sündmuse tagajärjel süttib seadmes olev muu materjal või aine, siis on selline kahju tulekahju valikriski alusel kindlustatud.
- Näide:* Viljakuivati seadme rikke tagajärjel süttib viljakuivatis olev vili ja kahjustub ka kuivati seade. Põlengu käigus eraldub nii soojust kui ka suitsu, samuti toimub kustutamine. Sellist kahju loetakse tulekahjuks, kuna toimub vilja põleng. Kui viljakuivati rike vilja ega muud ümbritsevat vara ei süüta ja toimub vaid seadme avariiline kuumenemine, siis selline kahju ei ole kindlustatud tulekahju alusel.
- 17.1.5. Kindlustatud ei ole kahju, mis on määratletud käesolevate tingimuste punktis 21.
- 17.2. Torustiku, seadme leke**
- 17.2.1. Torustiku leke on kindlustatud hoonet teenindavast tehnosüsteemist, tootmiseseadmest, mahutist vedeliku või gaasi ootamatu ja ettenägematu väljavoolamine ja kahju tekkimine kokkupuutes kindlustatud esemega.
- 17.2.2. Torustiku leke kindlustuse alusel ei hüvitata vedeliku või gaasi maksumust, purunenud tehnosüsteemi ja/või seadme remondiks tehtavat kulu. Samuti ei kuulu hüvitamisele ummistuse eemaldamiseks ja kahju tekkepõhjuse väljaselgitamiseks tehtav kulu. Hoonet teenindava tehnoseadme remondikulu on kindlustatav laiendatud kindlustusega, tootmiseseadme remondikulu on kindlustatav seadmerikke kindlustusega.
- 17.2.3. Kindlustatud ei ole torustiku leke, mille põhjuseks on lumesulamisvee, vihmavee või loodusliku üleujutuse tõttu torustiku kaudu lekkinud liigvesi, v.a juhul, kui leke toimub katuse sadevee äravoolusüsteemist selle purunemise tõttu.

- Näide:** Kanalisatsioonisüsteem ei suuda maapinnal voolavat liigvett vastu võtta ja puruneb liigvee sissetungi takistav klapp või ei suuda sadeveepump maapinnal voolavat liigvett ära juhtida ja vesi satub hoonesse. Nimetatud risk on kindlustatav üleujutuse riski alusel.
- 17.2.4 Kindlustatud ei ole kahju, mis on määratletud käesolevate tingimuste punktis 21.
- 17.3. Torm (tuule kiirus 20 m/s või enam)**
- 17.3.1 Tormiks on kahju tekkimine tugeva tuule, rahe, tuule poolt kantud või murtud eseme (v.a lumi, jää, vesi) vahetel mõjul. Tugevaks tuuleks loetakse tuult kiirusega vähemalt 20 m/s mõõdetuna lähima ilmajaama poolt. Kahju tekkepõhjuse eriarvamuse korral loetakse tormiks tugevat tuult, mis samal ajal on kindlustuskoha ümbruses olevatele esemetele (heas seisukorras hooned, puud) kahjustusi tekitanud.
- 17.3.2 Kui tormiga kaasnevad sademed, mis satuvad hoonesse läbi tormi kahjustatud piirdekonstruktsiooni, tekitades veekahju, siis selline veekahju on kindlustatud.
- 17.3.3 Kindlustatud ei ole kahju, mille põhjuseks on hoone halb seisukord, jää või lume raskus või liikumine. Samuti ei ole kindlustatud kahju, mis on määratletud käesolevate tingimuste punktis 21.
- 17.4. Üleujutus**
- 17.4.1 Üleujutus on vihmasaju, lumesulamisvee, paisu (sh ka torma mõjul tekkinud paisu) mõjul maapinnast kõrgemale tõusnud pinnavesi, mis satub hoonesse läbi konstruktsiooni ja/või tehnosüsteemi kaudu.
- 17.4.2 Kindlustatud ei ole kahju, mis on põhjustatud vee liikumisest allpool maapinda tungides hoonesse läbi konstruktsiooni või tehnosüsteemi. Samuti ei ole kindlustatud kahju, mis on määratletud käesolevate tingimuste punktis 21.
- 17.5. Murdvargus, röövimine, vandalism**
- 17.5.1 Murdvarguseks loetakse kindlustatud eseme vargust, kui sellise tegevuse käigus lõhutakse, muugitakse lahti või demonteeritakse tõke või kinnitus.
- 17.5.2 Väärisesemete kindlustamisel on kaupluse lahtioleku ajal müügitriinist või seifist toimunud vargus kindlustatud üksnes siis, kui kindlustuslepingus on sellekohane kokkulepe.
- 17.5.3 Röövimiseks loetakse kindlustatud eseme äravõtmist vägivallaga või vägivallaga vahetu ähvardamise teel.
- 17.5.4 Vandalismiks loetakse tahtlikku rikkumist, lõhkumist või hävitamist kolmanda isiku poolt.
- 17.5.5 Kindlustatud ei ole kahju, mis on määratletud käesolevate tingimuste punktis 21.
- 18. LAIENDATUD KINDLUSTUS**
- 18.1. Laiendatud kindlustusega on kindlustatud ootamatu ja ettenägematu ühekordse sündmuse tagajärjel tekkiv kahju või kulu, mis ei ole kindlustuslepingu tingimustega välistatud.
- 18.2. Laiendatud kindlustusega ei ole kindlustatud:
- 18.2.1 valikrisi kindlustuse kindlustusriskid: tulekahju, torustiku leke, seadme leke, torm, üleujutus, murdvargus, röövimine, vandalism vastavalt käesolevate tingimuste punktidele 17.1.-17.5.;
- 18.2.2 seadme või selle osa sisemise purunemise või sisemise rikke tõttu tekkinud kahju, millel puudub otsene väline tekkemõju. Laiendatud kindlustusega on seadme purunemine või kahjustumine kindlustatud üksnes siis, kui kahju tekkepõhjusel on seadmele otsene välispidine mõju, näiteks elektritoite rike, kasutaja eksimus, võõrkeha sattumine seadmesse. Välismõjude ei loeta tavapäraselt ilmastikutingimust. Seadme sisemise purunemise vastu on võimalik kindlustada seadmerikke kindlustusega. Loe seadmerikke kindlustuse kohta käesolevate tingimuste punktist 19.
- 18.3. Kindlustatud ei ole kahju, mis on määratletud käesolevate tingimuste punktis 21.
- 19. SEADMERIKE**
- 19.1. Seadmerikke kindlustusega on kindlustatud ettenägematu ja ootamatu seadme purunemise või sisemise rikke tagajärjel tekkiv kahju seadme tervetele osadele. Seadmerikke kindlustuse alusel ei hüvitata kahju põhjustanud detaili väljavahetamise või parandamise kulu.
- Näide 1:** Tootmiseseadmel puruneb laager, mille tagajärjel satuvad laagri purunenud osad seadme teiste liikuvate osade vahele ning kahjustavad neid. Laagri vahetamisega seotud kulu ei ole kindlustatud, laagri purunemisel tekkinud kaasnev kahju kuulub hüvitamisele.
- Näide 2:** Metallitöötluspingi juhtmoodul lakkab töötamast juhtmoodulis oleva trükiplaadi vea tõttu, kaasnevat kahju selle tagajärjel ei teki. Selline kahju ei ole kindlustatud.
- Näide 3:** Kuivatuskambri kütteseadme rikke tagajärjel kahjustub kuivatuskamber ja kambriks olev vara. Tulekahju ei teki ja kahju piirneb liigse kuumuse tõttu nimetatud seadme osa ja vara kahjustumisega. Seadmerikke kindlustusega on kindlustatud kuivatuskamber, kuid ei ole kaetud kahju kütteseadmele ja muule varale.
- 19.2. Seadmerikke kindlustusega ei ole kindlustatud kaasnev kahju, näiteks seadme purunemise tõttu kauba rikkumise kahju, saamata jäänud tulu.
- 19.3. Seadmerikke kindlustusega ei ole kindlustatud programmi viga, samuti ei ole kindlustatud kahju, mis on määratletud käesolevate tingimuste punktis 21.
- 20. TÄIENDAV KINDLUSTUSKAITSE**
- Punktides 20.1. – 20.9. nimetatud täiendav kindlustuskaitse on kehtiv, kui selle kohta on tehtud märge kindlustuslepingus.
- 20.1. Õigusaktiga kehtestatud nõudest tulenev lisakulu**
- 20.1.1 Kindlustusjuhtumi tagajärjel hävinud või kahjustunud ehitise ja/või muu vara taastamise korral hüvitab kindlustusandja hädavajaliku lisakulu, mis tuleneb õigusaktiga kehtestatud nõudest.
- 20.1.2 Kindlustusandja ei hüvita lisakulu, mida kindlustusvõtja oleks pidanud tegema sõltumata kindlustusjuhtumi toimumisest, näiteks viima ehitise ja/või muu vara vastavusse kehtivate tuleohutusnõuetega, täitma muinsuskaitse nõudeid, muutama seadme tööohutuks jms. Eelnimetatud piirang kehtib olenevate asjaolust, kas vastav ettekirjutus oli esitatud või mitte.
- 20.1.3 Lisakulud on kindlustatud 10% ulatuses kindlustatud eseme kindlustussummast, kuid mitte enam kui 100 000 eurot.
- 20.1.4 Õigusaktiga kehtestatud nõudest tulenev lisakulu ei kuulu hüvitamisele ehitise mittetaastamise korral.
- 20.2. Seadme kiiremaks remondiks tehtav lisakulu**
- Lisaks tavapärasele remondikulule hüvitab kindlustusandja seadme remondi korral seadme kiiremaks remondiks tehtava lisakulu. Näiteks kuulub lisakulu alusel hüvitamisele ületunnitööga, kiireloomulise veoga seotud lisakulu. Lisakulu on kindlustatud kindlustuslepingus märgitud summa ulatuses.
- 20.3. Seadmerikke kindlustuse laiendus**
- Seadmerikke kindlustusjuhtumi korral hüvitab kindlustusandja kahju põhjustanud detaili väljavahetamise või parandamise kulu.
- 20.4. Kindlustuskaitse väljaspool kindlustuskohta**
- 20.4.1 Kindlustatud ese on kindlustatud väljaspool kindlustuskohta kindlustuslepingus märgitud territoriaalse piiranguga.

- 20.4.2 Kindlustuskaitse laiendus kehtib eeldusel, et on täidetud vähemalt üks järgnevatest tingimustest:
- 20.4.2.1 Kindlustatud ese on mehitatud valve all;
- 20.4.2.2 Kindlustatud ese asub lukustatud ja elektroonilise valve all olevas ruumis või sõidukis;
- 20.4.2.3 Kindlustatud ese asub taraga piiratud ja elektrooniliselt valvatud territooriumil.
- 20.5. Kindlustuskaitse kindlustuskoha piires väljaspool hoonet**
Kindlustatud ese on kindlustatud kindlustuskoha piires väljaspool hoonet.
- 20.6. Hüvitamine uuen**
- 20.6.1 Kui kindlustatud eseme remontimine ja samaväärse (vanus, tehnilised parameetrid, eluiga) eseme hankimine ei ole võimalik, loetakse kahjusumma suuruseks samaväärse uue eseme hind.
- 20.6.2 Lisakaitse valikul määrab kindlustusvõtja eseme kindlustussumma samaväärse uue seadme hinna järgi.
- 20.7. Murdvargus vitriinist ja seifist**
Kindlustusandja hüvitab murdvargusest tekkinud kahju, kui kaupluse lahtioleku ajal on sisse murtud müügivitriini ja/või seifi. Nimetatud kindlustuskaitse ei kehti, kui varguse ajal puudus kaupluses järelevalve või olemasolev valvesüsteem ei olnud valvestatud.
- 20.8. Vajaliku hoiurežiimi muutumine**
Kindlustusandja hüvitab kindlustatud esemele kindlustusjuhtumi tagajärjel vajaliku hoiurežiimi (vajalik temperatuur, niiskus ja muu selline) muutumise tõttu tekkinud otsese kahju ja kahju vähendamiseks või ärahoidmiseks tehtava hädavajaliku kulu. Nimetatud kahju on kindlustatud kindlustuslepingus märgitud summa ulatuses, kuid mitte enam kui on kindlustatud eseme kindlustussumma.
- 20.9. Korrasoleva ehitise, seadme demontaaž ja montaaž**
Kindlustatud on mittekahjustunud ehitise ja/või seadme või nende osade demontaaži ja montaaži kulu, mis on vajalik kahjustunud või hävinud seadme remontimiseks või asendamiseks. Nimetatud kulu on kindlustatud kindlustuslepingus märgitud summa ulatuses.
- 21. VÄLISTUSED**
- Alljärgnevaid välistusi kohaldatakse kõikide kindlustusriskide ja -juhtumite korral.
- 21.1. Tahtlikult tekitatud kahju**
Kindlustusandja ei hüvita kindlustusvõtja või kindlustusvõtja juhtorgani liikmete ega mistahes muude kindlustatud eset õiguslikul alusel kasutatavate isikute poolt tahtlikult tekitatud kahju.
- 21.2. Ettenähtav kahju**
Kindlustusandja ei hüvita kahju, mille tekkimine objektiivselt ei ole ootamatu ega ettenägematu.
Näide 1: Kindlustusvõtja ladustab talvel kütteta ruumi kaupa, mille säilimine on võimalik ainult plus temperatuuril. Kauba külmumise näol on tegemist ettenähtava kahjuga.
Näide 2: Kindlustusvõtja remondib purunenud seadme ajutiselt hädapäraste vahenditega ning jätkab tööd. Seade puruneb mõne aja pärast lõplikult. Hilisema purunemise näol on tegemist ettenähtava kahjuga.
Näide 3: Ruume köetakse ebapiisavalt ja seetõttu tekivad külmakahjustused.
- 21.3. Aegamööda tekkiv kahju**
Kindlustusandja ei hüvita kahju, mis on tekkinud aegamöö-
- da toimuva protsessi tulemusel, näiteks kulumine, amotisatsioon, korrodeerumine, kõdunemine, liigniiskus, kondensaatvee kahjustus, seenorganism (sh majavamm) või mõni muu samaladadne nähtus.
- 21.4. Tuvastamatu juhtum ja vara**
- 21.4.1. Kindlustusandja ei hüvita kahju, mille tekkimise asjaolud on ebaselged ja mida ei ole võimalik mõistlikke jõupingutusi tehes tuvastada.
Näide: Kindlustusvõtja teatab vara füüsilisest vigastusest. Vigastuse tekkepõhjust ning aega ei ole võimalik tuvastada. Selline kahju ei kuulu hüvitamisele.
- 21.4.2. Kindlustusandja ei hüvita kahju seoses varaga, mille olemasolu enne kindlustusjuhtumit ei ole võimalik mõistlikke jõupingutusi tehes tuvastada.
Näide: Kindlustusvõtja teatab vara vargusest põhjustatud kahjust. Vara kohta puuduvad ostudokumendid, samuti ei ole võimalik tuvastada vara eelnevat olemasolu ülevaatusel saadud info alusel. Selline kahju ei kuulu hüvitamisele.
- 21.5. Elektritoite või muu seadme tööks vajaliku toite katkemine**
Kindlustusandja ei hüvita kahju, mille põhjuseks on elektri-, gaasi- või muu seadme tööks vajaliku toite katkemise tagajärjel tekkinud kahju.
Näide 1: Tormi tõttu katkeb elektritoite ning seetõttu lakkab töötamast bituumeni tootmise seade. Seadme uuesti tööle rakendamise kulu ei ole kindlustatud.
Näide 2: Elektritoite katkemisel lakkab töötamast autoklaav ning selles olnud kaup muutub kasutuskõlbmatuks. Nimetatud põhjusele kauba rikkemise tekkiv kahju ei ole kindlustatud.
- 21.6. Finantskahju**
Kindlustusandja ei hüvita kindlustusjuhtumi tõttu tekkinud finantskahju, näiteks sissetuleku vähenemist, saamatu jäätud tulu, püsikulu.
- 21.7. Vajaliku temperatuuri-, niiskus- või muu režiimi muutus**
Kindlustusandja ei hüvita kahju, mille põhjuseks on kauba, inventari ja seadmete toimimiseks, tööks ja/või säilimiseks vajaliku temperatuuri-, niiskus- või muu režiimi muutus v.a juhul, kui kindlustuslepingus on kokku lepitud teisiti.
Näide 1: Külmahoone kompressorikambri tekib põleng, mistõttu külma režiim külma kambri on rikutud ja seal hoitav kaup rikneb. Külma režiimi muutusest tekkinud kahju ei kuulu hüvitamisele.
- 21.8. Seade või kaup ei vasta etteantud tingimustele**
- 21.8.1 Kindlustusandja ei hüvita kahju, mille põhjuseks on seadme mitte vastamine etteantud tingimustele. Näiteks seadme kasutamisel ei ole võimalik valmistada soovitud omadustega detaille.
- 21.8.2 Kindlustusandja ei hüvita kahju, mille põhjuseks on kauba mitte vastamine etteantud tingimustele, näiteks mõõt, kaal, värv, maitse, koostis ja muu selline. Nimetatud kahju ei kuulu hüvitamisele ka siis, kui mittevastavus on tingitud tootmise seadme rikkedest.
Näide: Ettevõtte valmistab konkreetse moodsa tooteid. Seoses seadme kahjustumisega toodeti vale moodsa tooteid. Nimetatud kahju hüvitamisele ei kuulu.
- 21.8.2.1 Laiendatud kindlustuse korral on kindlustatud ka ootamatu ja ettenägematu kahju, mille põhjuseks on tootmisprotsessi käigus võõrkeha sattumine kauba sisse.
Näide: Lihatoetustevõttes purunes tootmise seade ning purunenud detail sattus toodetava lihasegu sisse. Kuna purunenud detail ei ole võimalik leida, tuleb osa kaubast hävitada. Nimetatud kahju kuulub laiendatud kindlustuse alusel hüvitamisele.
- 21.9. Ehitise liikumine**
Kindlustusandja ei hüvita ehitise ja/või ehitise osade vajumise, tõusmise, nihkumise tagajärjel tekkinud kahju.

21.10. Sademed

21.10.1 Kindlustusandja ei hüvita kahju ehitisele, mis on tingitud jää või lume raskusest või liikumisest.

21.10.2 Kindlustusandja ei hüvita kahju ehitisele, mis on tekkinud sademete (näiteks lumi, jää, vihmavesi) sissetungimisel läbi hoonetuse- ja/või seinakonstruktsiooni.

21.11. Vee liikumine allpool maapinda

Kindlustusandja ei hüvita kahju, mille põhjuseks on looduslikul mõjul vee liikumine allpool maapinda tungides hoonesse läbi konstruktsiooni.

21.12. Maalihe, maavärin

Kindlustusandja ei hüvita kahju, mille põhjuseks on maalihe, maavärin.

21.13. Ehitustöö, projekteerimise viga

21.13.1 Kindlustusandja ei hüvita kindlustuskohas toimuva ehitus- ja/või remonditegevuse käigus tekkinud kahju. Nimetatud välistust ei rakendata tulekahju korral.

21.13.2 Kindlustusandja ei hüvita kahju, mille põhjuseks on või mille tekkimist ja/või suurenemist mõjutas mittekvaliteetne ehitus- või remonditöö, mittekvaliteetsete või sobimatute materjalide kasutamine.

21.13.3 Kindlustusandja ei hüvita kahju, mille põhjuseks on või mille tekkimist ja/või suurenemist mõjutas projektille mittevastav ehitustöö.

21.13.4 Kindlustusandja ei hüvita kahju, mille põhjuseks on või mille tekkimist ja/või suurenemist mõjutas projekteerimise viga.

21.13.5 Kindlustusandja ei hüvita vibratsioonist põhjustatud kahju.

21.14. Korrashoiu- ja hoolduskulu

Kindlustusandja ei hüvita korrashoiu- ja hoolduskulu.

Näide 1: Hoone veetoru on külmunud ja seetõttu ei tööta hoone veevarustus ega tootmiseseade. Kuna kindlustusjuhtumit ei ole tekkinud (veetoru on terve, kuid selles olev vedelik on külmunud), siis kindlustusandja ei hüvita kulutusi, mida on vaja teha külmunud veetoru lahti sulatamiseks.

Näide 2: Hoone kanalisatsioonisüsteem on umbes ja vajab puhastamist, kuid veekahju tekkinud ei ole. Kindlustusandja ei hüvita kanalisatsioonisüsteemi puhastamisega seotud kulu.

Näide 3: Seade vajab teatud tööaja järel vajaliku töötäpsuse tagamiseks kiirelt kuluvate osade vahetamist ja uuesti seadistamist. Kindlustusandja ei hüvita nimetatud kulu.

21.15. Arheoloogilised väljakaevamised

Kindlustusandja ei hüvita arheoloogilistest väljakaevamistest tingitud ehitustöö kallinemist või muud lisakulu.

21.16. Garantii või muu leping

Kindlustusandja ei hüvita kahju, mis kuulub hüvitamisele garantii või muu lepingu alusel, näiteks ehitusleping, müügileping.

21.17. Kelmus, väljapressimine

Hüvitamisele ei kuulu kindlustatud eseme omastamine kolmandate isikute poolt kelmuse või väljapressimise teel.

21.18. Sundvõõrandamine, õiguspärane lammutamine

Kindlustusandja ei hüvita sundvõõrandamise või õiguspärase lammutamise tõttu tekkinud kahju.

21.19. Maksud, lõivud

Kindlustusandja ei hüvita makse ja lõive, mis kuuluvad kindlustusvõtjale ja/või kindlustatule tagastamisele, näiteks käibemaks, tollimaks.

21.20. Seadmete demontaaž, montaaž ja testimine

Kindlustusandja ei hüvita kahju, mille põhjuseks on seadmete demontaaž, montaaž, testimine, katsetamine, katsekaivitamine.

21.21. Tavapäraselt väljavahetamisele kuuluvad osad

Kindlustusandja ei hüvita kahju seadme kiiresti kuluvatele ja tavapäraselt väljavahetamisele kuuluvatele osadele, näiteks rihmad, ketid, filtrid, hõõrdekehad, lõiketerad, tihendid, lambid ja muu selline. Nimetatud välistust ei rakendata, kui tulevikus väljavahetamisele kuuluv osa kahjustus või hävines kindlustusjuhtumi tõttu ja seda osa ei olnud mõistliku aja jooksul vajalik välja vahetada.

Näide: Metallitöötlemispingi kasutatavat lõiketera vahetatakse teatud ajavahemiku järel. Sellist kulu loetakse tavapäraseks ja kindlustusandja ei hüvita lõiketera purunemisel tekkinud kahju.

21.22. Närilised, putukad, linnud, loomad

Kindlustusandja ei hüvita kahju, mis on põhjustatud närilisest, putukate, lindude, loomade poolt.

21.23. Esteetiline vigastus

Kindlustusandja ei hüvita esteetilist vigastust, mis ei takista kindlustatud eseme sihipärasest kasutamisest ja mille parandamine ei ole hädavajalik, näiteks kriimustus, värvi muutus, plekk, rebend.

22. OHUTUSNÕUDED

22.1. Õigusaktide ja ohutusnõuete täitmine

22.1.1 Kindlustusvõtja, kindlustatu ja kindlustatud eseme seaduslik valdaja on kohustatud täitma kindlustatud esemega seotud õigusakte, ametkondlikke eeskirju, seadmete tootjapoolseid kasutus- ja hooldusjuhiseid ning käesolevaid ohutusnõudeid.

22.1.2 Kindlustusvõtja, kindlustatu ja kindlustatud eseme õiguspärane valdaja on kohustatud tutvustama kindlustatud eset haldavatele ja/või kasutatavatele isikutele õigusakte, ametkondlikke eeskirju, tootjapoolseid kasutus- ja hooldusjuhiseid ning käesolevaid ohutusnõudeid; samuti tegutsema oma õiguste ja võimaluste piires, eesmärgiga tagada õiguspäraselt kindlustuskohas viibivate isikute õigusaktide ja käesolevate ohutusnõuete täitmine.

22.2. Ohutusnõuete mittekohane täitmine

Kui kindlustusvõtja, kindlustatu või kindlustatud eseme õiguspärane valdaja rikub kindlustustingimustes nimetatud ohutusnõuet, mille tõttu suureneb kindlustusjuhtumi saabumise risk või suureneb kahju, on kindlustusandjal õigus vähendada lepingust tulenevat kindlustushüvitise maksmise kohustust.

22.3. Heaperemehelik käitumine, hoolsus ja ettevaatlikkus

Kindlustusvõtja, kindlustatu ja kindlustatud eseme õiguspärane valdaja, samuti kõik kindlustuskohas õiguspäraselt viibivad isikud, kes haldavad ja/või kasutavad kindlustatud eset, on kohustatud käituma heaperemehelikult ning tegutsema mõistliku hoolsuse ja ettevaatlikkusega.

22.4. Tegutsemine ohu korral

22.4.1. Kahju tekkimise ohu ilmnemisel tuleb kindlustusvõtjal või kindlustusvõtjaga seotud isikul alustada kaitse- ja päästetegevusega, näiteks eemaldada katusele sadanud suur lumekogus, mis võib muutuda liiga raskeks. Likvideerida torustiku purunemisel edasine vee juurdevool ning alustada vara ümberpaigutus- ja kuivatustöödega.

22.4.2. Kahju tekkimisel tuleb viivitamata teatada vastavale ametkonnale: tulekahju tekkimisel teatada päästemeetile, varguse või vandalismi korral teavitada politseid.

- 22.4.3. Kui peale kahju toimumist on oht edasise kahju tekkimiseks, siis peab kindlustusvõtja või kindlustusvõtjaga võrdustatud isik võtma tarvitusele abinõud võimaliku uue kahju ärahoidmiseks või piiramiseks, näiteks tulekahju järgselt tuleb organiseerida järelevalve uuesti süttimise kiireks avastamiseks; murdvarguse korral, kui on lõhutud ukсед ja lukud ja/või ei ole töökorras valvesignalisatsioon, peab organiseerima mehitatud järelevalve.
- 22.5. Tuleohutus**
- 22.5.1. Õigusaktidest tulenevalt peab tulekahju puhuks olema välja töötatud kirjalik tegevusplaan inimeste ja vara päästmiseks, tulekahjust teatamiseks, esmasteks tulekustutustöödeks ja muudeks toiminguteks. Samuti peavad olema vastavalt instruereeritud kõik kindlustatud eset valdavad ja/või kasutavad isikud, näiteks töötajad.
- 22.5.2. Kindlustuskoht peab olema varustatud piisavas koguses esmaste tulekustutusvahenditega ning tulekustutusvahenditele peab olema organiseeritud regulaarne ülevaatus ja kontroll.
- 22.5.3. Kui ehitises on välja ehitatud automaatne tulekahjusignalisatsioon (edaspidi ATS) ja/või automaatne tulekustutussüsteem, siis peab nende töökorras oleku kindlustamiseks olema sõlmitud hooldusleping vastavat õigust omava ettevõttega.
- 22.5.4. ATS süsteemi ja/või sprinklersüsteemi olemasolul on keelatud selle täielik või osaline väljalülitamine, v.a juhul, kui see on eelnevalt kindlustusandjaga kooskõlastatud.
- 22.5.5. Tuletõkkeuste olemasolul peavad manuaalselt suletavad ukсед olema suletud, samuti peab olema tagatud tuletõkkeuste takistamatu sulgumine ning uste töökorrasolek peab olema tagatud hoolduslepinguga.
- 22.5.6. Tulekustutusvesi, mille olemasolu ja kättesaadavus on kindlustusvõtja ja/või kindlustatu vastutusel, peab olema aastaring-selt kättesaadav, kustutusvee maht peab olema piisav ning tuletõrje veevõtukoht peab olema selgelt tähistatud ja igal ajal nähtav.
- 22.5.7. Juurdepääs kindlustuskohta, mis on kindlustusvõtja ja/või kindlustatu vastutusel, peab olema tuletõrje- ja päästevahenditele vaba ning aastaring-selt kasutatav.
- 22.5.8. Kõik hoones asuvad evakuatsiooniteed ja vahekäigud tuleb hoida vabad. Põlevat materjali, seadmeid ja masinaid ega muud kasutuses mitteolevat vara ei tohi ladustada selleks mitte ettenähtud kohas, näiteks ventilatsiooniruumis, treppialuses.
- 22.5.9. Hoone vahetus läheduses ei tohi ladustada põlevaid ja/või plahvatusohtlikke aineid, masinaid, seadmeid. Tuleohtlikke ja isesüttivaid materjale ning jäätmeid tuleb hoida väljaspool hoonet ohutus kauguses või selleks eraldi ettenähtud tulekindla konstruktsiooniga ruumis.
- 22.5.10. Tootmisruumid ja töökohad tuleb hoida puhtana, tuleohtlikud jäätmed tuleb töökohalt eemaldada ja muuta ohutuks iga tööpäeva või vahetuse lõppedes.
- 22.5.11. Materjale, gaase, vedelikke tohib tootmisruumis hoida õigusaktidega lubatud piirkoguses.
- 22.5.12. Kõiki suitsulõõre, ventilatsioonikanaleid ja muid äratõmbesüsteeme tuleb puhastada vähemalt kord aastas või vastavalt kasutuskoormusele tihedamini selleks, et vältida ladestunud rasvade, mustuse, tahma ja muu jääkaine süttimist.
- 22.5.13. Suitsetamine peab olema organiseeritud selleks ettenähtud kohas, mujal suitsetamine peab olema keelatud ning selle täitmist tuleb jälgida. Suitsetamisruumi tuleb organiseerida tuha-toos ning ohutuse tagamiseks selle järjepidev tühendamise.
- 22.5.14. Põhitegevusena keevis- ja muude tuletõõde tegemine peab toimuma selleks ettenähtud kohas, jälgides tuleohutusnõudeid.
- 22.5.15. Ajutise iseloomuga keevis- või muude tuletõõde, näiteks remonditöö tegemine peab olema range järelekontrolli all, töökoht peab olema varustatud piisavas koguses tulekustutusvahenditega ning peale nimetatud tööde lõppu tuleb organiseerida järelevalve vastavalt seadusele.
- 22.5.16. Tootmisruumides ja ladudes on keelatud kasutada mittestat-sionaarseid soojuskiirgusseadmeid.
- 22.6. Seadmete ekspluatatsioon**
- 22.6.1. Seadmete ja masinate käitlemisel tuleb kinni pidada tootja, maaletootja ja/või müüja poolt kehtestatud juhenditest ning hooldusest.
- 22.6.2. Kui seadme või masina töö pikaajalisem katkemine, näiteks jäätumine, seadme rikki minek, võib põhjustada kahju seadmele endale, tuleb seade varustada häireedastussüsteemiga ning varusüsteemiga, mis võimaldab tagada seadme või masina töö ja ära hoida kahju tekkimise.
- 22.7. Turvalisus**
- 22.7.1. Hoone aknad, ukсед ja muud sisenemisvõimalused tuleb ruumist ja/või hoonest lahkudes sulgeda ning lukustada sellisel, et kolmandatel isikutel puudub vaba või lihtsustatud sissepääs ning ilma lõhkumata ja/või muukimata on sisenemine võimatu.
- 22.7.2. Kui territoorium on kõrvalistele isikutele sissepääsu takistamiseks tarastatud, peavad töövälisel ajal olema värvavad suletud ning lukustatud.
- 22.7.3. Valvesüsteem peab olema sisse lülitatud ajal, kui hoones ja/või ruumis puudub järelevalve.
- 22.7.4. Kui hoonesse tervikuna või ruumi on paigaldatud automaatne valvesignalisatsioon, siis peab süsteemi töökorrasoleku kindlustamiseks olema vastavat õigust omava ettevõttega sõlmitud hooldusleping.
- 22.7.5. Valvestamise ja valvest maha võtmisel kasutatavaid turvakood-ede tuleb uuendada perioodiliselt, kuid mitte harvem kui kord kolme aasta jooksul. Töösuhete lõppedes tuleb töötajale väljastatud personaalne turvakood muuta kasutuskõlbmatuks.
- 22.7.6. Mehitatud valve korral peab järelevalvet teostama valvur. Isikut, kes viibib kindlustuskohas muul eesmärgil kui järelevalvet teostamine, ei loeta valvuriks.
- 22.8. Ehitise hooldamine**
- 22.8.1. Ehitise katuseid tuleb regulaarselt kontrollida ning hooldada. Lume liigkoormuse ärahoidmiseks tuleb katus lumest ja jääst õigeaegselt puhastada.
- 22.8.2. Ehitise sadevee- ja rooveetorustikke tuleb regulaarselt puhastada.
- 22.8.3. Kui ehitist talveperioodil ei kasutata, tuleb külmumiskahju vältimiseks vee- ja küttesüsteemid külmuvast vedelikust tüh-jendada.
- 22.8.4. Ehitist tuleb külmumiskahju ärahoidmiseks piisavalt kütta.
- 22.9. Kauba ja muu vara ladustamine**
- Kaupa ja muud vara tuleb ladustada alati riulitel ja alustel põrandapinnast vähemalt 12 cm kõrgusel.
- 23. OMAVASTUTUS**
- 23.1. Omavastutus on kindlustuslepinguga määratud rahasumma või muu väärtus, mille võrra vähendatakse kindlustusandja täitmise kohustust. Juhul kui kindlustusandja hüvitamise kohustust vähendatakse lisaks muul alusel, vähendatakse omavastuse võrra täitmise kohustust viimasena.
- 23.2. Kui kindlustusjuhtumi korral kahjustuvad ühel lepingul erineva omavastutuse määraga kindlustatud esemed, siis omavastutusi ei liideta ja arvestatakse ainult kõige suuremat.
- 24. EHITISE KAHJU HÜVITAMINE**
- 24.1. Ehitise kahjusumma**

- 24.1.1 Ehitise kahjusummaks on ehitise vähim taastamis- või remon- dikulu kindlustuskohas, mida on vaja kanda selleks, et viia ehitise kindlustusjuhtumi eelse olukorraga sarnasesse seisusse.
- 24.1.2 Lammutus- ja koristuskulu arvatakse ehitise kahjusumma hulka kuni 10% ulatuses hoone kindlustussummast, maksimaalselt 100 000 euro ulatuses.
- 24.2. Kindlustusandja täitmise kohustus ehitise taastamisel**
- 24.2.1 Kui ehitise kulum on väiksem kui 40% ja kindlustusvõtja asub samas kindlustuskohas ehitist taastama või alustab taastamistegevust kahe aasta jooksul alates kindlustusjuhtumi toimumisest, võetakse kindlustusandja täitmise kohustuse määramisel aluseks ehitise kahjusumma.
- 24.2.2 Ehitise kulum osa kuulub väljamaksmisele pärast seda, kui kindlustusvõtja on asunud ehitist taastama ja on eelnevalt välja makstud hüvitise osa taastamiseks sihtotstarbeliselt ära kasutanud.
- 24.2.3 Kui ehitise kulum on 40% või suurem, võetakse kindlustusandja täitmise kohustuse määramisel aluseks ehitise kahjusumma, millest on maha arvatud kulum.
- 24.2.4 Kindlustushüvitis võidakse välja maksta ositi, iga järgnev osa kuulub väljamaksmisele siis, kui kindlustusvõtja on eelnevalt välja makstud hüvitiseosa taastamiseks sihtotstarbeliselt ära kasutanud.
- 24.2.5 Kui kindlustusleping näeb ette õigusaktiga kehtestatud lisakulu kindlustuskaitse, siis võetakse kindlustusandja täitmise kohustuse määramisel ka seda arvesse.
- 24.3. Kindlustusandja täitmise kohustus ehitise mittetaastamisel**
- 24.3.1 Kui kindlustusvõtja ei asu ehitist taastama või ei alusta taastamistegevust kahe aasta jooksul alates kindlustusjuhtumi toimumisest, võetakse kindlustusandja täitmise kohustuse määramisel aluseks ehitise kahjusumma, mille hulka ei arvata lammutus- ja koristuskulu ning millest on maha arvatud ehitise kulum.
- 24.3.2 Ehitise mittetaastamisel ei kuulu hüvitamisele tingimuste punktis 20.1 nimetatud õigusaktiga kehtestatud nõudest tulenev lisakulu.
- 24.4. Ehitise alakindlustus**
- Kui ehitise kindlustussumma on väiksem kui kindlustusväärtus, vähendab kindlustusandja oma täitmise kohustust vastavalt ehitise kindlustussumma ja kindlustusväärtuse suhtele. Kindlustusandja ei võta alakindlustust arvesse, kui kindlustussumma ja kindlustusväärtuse erinevus on väiksem kui 20%.
- Näide:* Hoone kindlustusväärtus on 1 000 000 eurot, kindlustusleping on sõlmitud kindlustussumma 500 000 eurot. Tegemist on alakindlustusega vastavalt hoone kindlustussumma ja kindlustusväärtuse suhtele $500\,000 / 1\,000\,000 = 0,5$. Kindlustusandja vähendab täitmise kohustust 50%. Tormikahju, mille suurus on 100 000 eurot, kuulub 50% alakindlustuse korral hüvitamisele summas 50 000 eurot, millest arvatakse maha lepingus kokku lepitud omavastutus.
- 24.5. Säilinud ehitise osa**
- Kindlustusandja ei võta täitmise kohustuse määramisel arvesse ehitise osa, mis on kindlustusjuhtumi järgselt säilinud ja kasutuskõlblik.
- 25. KAUBA, INVENTARI JA SEADMETE KAHJU HÜVITAMINE**
- 25.1. Kui kindlustatud eset on võimalik remontida, loetakse kahjusumma suurusks remonidikulu.
- 25.2. Kui remonidikulu ületab kindlustatud eseme kindlustusväärtust, loetakse kahjusumma suurusks kindlustusväärtus.
- 25.3. Kui kindlustatud eseme remondi korral ei ole võimalik hankida varuosa, mille kulum on samaväärne asendatava varuosa kulumiga enne kindlustusjuhtumit, siis kindlustusandja ei vähenda täitmise kohustust asendatava osa kulumiga.
- 25.4. Kui kindlustatud eseme kindlustusväärtust ei ole võimalik kindlaks määrata, loetakse kindlustusandja täitmise kohustuse suurusks uue samaväärse eseme soetamiseks tehtud kulu, mida kindlustusandja vähendab uue seadmega saavutatava parema tulemuse võrra: pikem kasutusaeg, suurem jõudlus, kõrgem kvaliteet.
- Näide:* Masin, mille eluiga on tehase andmetel ette nähtud 5000 töötundi, hävib tulekahjus. Masin on enne kindlustusjuhtumit töötanud 2500 töötundi. Masina parandamine ei ole võimalik ja kindlustusväärtust eritellimuse tõttu kindlaks määrata ei saa. Uue soetatava masina eluiga on tehase andmetel ette nähtud 10 000 töötundi. Kindlustusandja hüvitab 25% kahjusummast, mis vastab vana masina kasutamata jäänud töötundidele võrreldes uue masinaga.
- 25.5. Kui kindlustusjuhtumi järgselt on vajalik teostada kahjustunud eseme koristamine, demonteerimine eesmärgiga ennistada kindlustusjuhtumi eelne olukord, kuulub selline koristus- ja demonteerimiskulu hüvitamisele kuni 10% ulatuses kindlustatud eseme kindlustussummast kuid mitte enam kui 10 000 euro ulatuses.
- 25.6. Kauba, inventari ja seadmete alakindlustus**
- Kui kauba ja/või inventari ja seadmete kindlustussumma on väiksem kui kindlustusväärtus, vähendab kindlustusandja täitmise kohustust vastavalt kindlustussumma ja kindlustusväärtuse suhtele. Kindlustusandja ei võta kauba, inventari ja seadmete alakindlustust arvesse, kui kindlustusväärtuse ja kindlustussumma erinevus on väiksem kui 10%.
- Näide:* Kauba kindlustusväärtus vahetult enne kindlustusjuhtumit on 100 000 eurot, kindlustusleping on sõlmitud kindlustussumma 60 000 eurot. Tegemist on alakindlustusega vastavalt kauba kindlustussumma ja kindlustusväärtuse suhtele $60\,000 / 100\,000 = 0,6$. Kindlustusandja vähendab täitmise kohustust 40%.
- 26. KULUTUSED KAHJU ÄRA HOIDMISEKS JA/VÕI EDASISE KAHJU VÄHENDAMISEKS**
- Kindlustusandja hüvitab hädavajalikud minimaalsed kulutused kindlustusjuhtumi ärahoidmiseks, kindlustusjuhtumi tagajärjel tekkinud kahju vähendamiseks ja täiendava kahju ärahoidmiseks v.a riigi ja omavalitsuse poolt hüvitamisele kuuluvad päästetööde kulutused. Kindlustusandja ei hüvita nimetatud kulu, kui seda tehakse eesmärgiga vähendada kahju tekkimist esemele, mis ei ole käesolevate tingimuste alusel kindlustatud.
- Näide:* Üleujutuse tõttu on osa kaubast saanud veekahju ning kuna on karta veetaseme edasist tõusu, organiseerib kindlustusvõtja kauba transpordi ja ajutise ladustamise mujale. Kui kaup on kindlustatud, hüvitab kindlustusandja nimetatud transpordikulu ning ladustamisega seotud lisakulu.
- 27. HÜVITAMISE OTSUS**
- 27.1. Kindlustusandja hüvitab kindlustusjuhtumi tõttu tekkinud kahju hiljemalt 30 päeva jooksul alates hetkest, kui on teada kahju tekkepõhjus, kahju suurus, hüvitamisviis, hüvitise saaja, samuti on edastatud soodustatud isiku nõusolek, kui selline isik on kindlustuslepinguga määratud.
- 27.2. Kindlustusandja edastab kindlustusvõtjale kindlustushüvitise vähendamise või hüvitamisest keeldumise otsuse hiljemalt 30 päeva jooksul alates hetkest, kui kindlustusandjale on edastatud kahjuavaldus, kõik nõutud tõendid, dokumendid ning teada on kõik kahju tekkimisega seotud asjaolud.

28. KAHJUJUHTUMI JÄRGSED KOHUSTUSED

28.1. Kindlustusvõtja, kindlustatu ja/või kindlustatud eseme õigus-pärane valdaja on kahjujuhtumi toimumisel kohustatud:

- 28.1.1 võtma tarvitusele abinõud kahju vältimiseks või piiramiseks, näiteks sissemurdmise korral organiseerima objektile valve; veekahju korral korraldama vett kartva kauba, inventari ja seadmete ümberpaigutamise; tulekahju korral organiseerima järelevalve uuestisüütmise kiireks avastamiseks ning vara valvamise, kui valvesüsteemid ei ole tulekahju järgselt töökorras;
- 28.1.2 tulekahju korral teatama viivitamata päästeametile; murdvarguse, röövimise, vandalismi korral teatama viivitamata politseile; muu avarii või kahju korral teatama koheselt vastavale ametkonnale;
- 28.1.3 viivitamata teavitama juhtunust kindlustusandjat vähemalt kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis.

28.2. Kindlustusandja on kahjujuhtumi toimumisel ja sellest teada saamisel kohustatud:

- 28.2.1 tutvustama kindlustusvõtjale tema palvel kahjude käsitlemise ja kindlustushüvitise taotlemise korda ja väljamaksmise aluseid;
- 28.2.2 vaatama esimesel võimalusel üle kahju toimumise koha ja andma kindlustusvõtjale suuliselt ning vajadusel kirjalikult juhendeid kahju edasise leviku ja suuruse tõkestamiseks;
- 28.2.3 esitama kindlustusvõtjale kahjujuhtumi uurimiseks ja hüvitise taotlemiseks vajalike dokumentide nimekirja.

29. EKSPERTIISI TEOSTAMINE

- 29.1. Nii kindlustusandjal kui kindlustusvõtjal on õigus kahjusumma suuruse ja tekkepõhjuse kindlaksmääramiseks kasutada eksperdi abi.
- 29.2. Kumbki pool kannab oma eksperdi kulud.